akademia bajki kaszubskiej

Czyta: **Marzena Dembek**

Janusz Mamelski ***Basen***

Jednégò razu mòji nënce cos bëło wlazłé w krziże. Òna przëjacha z robòtë, wëlazła z aùta, równak sã nie wëproszcza, leno òsta zdżãtô, tak jakbë dali sedza i czerowa. Tak òna téż pòczurpa dodóm. Na drëdżi dzén òna jacha do doktora, a ten zapisôł ji pële, nakôzôł wząc sã za jaczis spòrt a téż zmienic dietã, bò je za grëbô i ji krziż mô za cãżkò. Jak òna to rzekła tatkòwi, ten jaż dostôł dzëczich òczów.

– Tej z nama je ùd, Mackù! – rzekł.

– Czemù më tak mëslice, tatkù? – jô sã spëtôł. – Le òbaczisz.

Kò më ze Zbiszkã wcale ni mielë strachù. Nama to sã nawetka widzało, a jesz barżi më bëlë czekawi, cëż to terô bãdze.

Zaczãło sã òd jedzeniô. Nënka so wëszuka jakąs dietã-cud i rzekła:

– Jak wama sã nie bãdze widzało to, co jô bãdã jadła, mòżeta so zrobic cos jinégò. Jô wama ekstra nie bãdã gòtowa.

Tatk mie tłómacził, że mùszimë bëc z nënką zgòdą, temù më jedlë rozmajité zelëska, brzôd, ògardowiznã i czasã jaja abò rëbë. Nôbarżi cesził sã Zbiszk, bò ten ju dôwno nie chcôł jesc miãsa.

– Jô nie bãdã jôdł niczegò, co je òbdzarté ze skórë! – òn gôdôł.

Pózni jesz doszłë òczë. Zanim òn cos zaczął jesc, òn sã nôprzód pëtôł:

– A czë to miało òczë? Jô nie bãdã jôdł niczegò, co miało òczë.

Temù téż òn dali nie jôdôł rëbów. Gòrzi bëło ze mną i z tatkã. Szczescé, że starka sã nad nama zlitowa. Zanim nënka przëjacha z robòtë, më jedlë pôłnié ù starczi. Normalné pôłnié.

Jak z nënczënyma krziżama ju bëło lepi, òna zaczã sã òbzérac za jaczims spòrtã. Biegac òna nie lubia, wòla jezdzëc kòłã, leno ani na jedno, ani na drëdżé nie bëło dobri pògòdë. Na òstatkù to stanãło na kąpanim:

– Słëchôjta! – rzekła nënka – Bãdzemë terô wszëtcë jezdzëlë na basen!

Tatk le sã tak na mie przëzdrzôł i cëchò rzekł:

– Nie gôdôł jô?

Nôblëższé cygnienié na basen òstało naznaczoné na niedzelã. Zarô reno më jachelë do kòscoła, tej pôłnié bez bùlew i bez miãsa, pózni nënka sã zaczã szëkòwac do kąpaniô. Tatk krącył nosa i ni mógł so nalezc placu. Wtim zazwònia jegò mòbilka. Òn słëchôł, a òczë mù sã smiałë. Tej òn cos rzekł do Zbiszka i tëli më gò widzelë. Za sztót przëszła nënka i sã pëtô:

– A dzeż je tatk?

– Tatk gôdôł z kims przez mòbilkã, a tej òn rzekł, że jidze z prosãtama do lasa – òdrzekł Zbiszk.

Wa le mia widzec mòjã nënkã, jak òna tak cos uczëła.

– Cëż të mie tu za głëpòtë pòwiôdôsz – znerwòwa sã nënka i szła bùten wòłac tatka. Daremno. Jak kam w wòdã. Mòbilczi òn téż nie òdbiérôł.

– Në, cëż terô? Cëż bë to mògło bëc? – jisca sã nënka.

– W lese pewno ni ma dosygù – mądrowôł sã Zbiszk.

– Cëż të mie tu pleszczesz, të lorbasu jeden, të. Dzeż bë tatk szedł w niedzelã do lasa, a tej jesz z prosãtama, co? A jak òn z nima szedł? Na pòwrózkù, czë mòże òn je niósł w kòszikù, co? – szkalowa nënka. A Zbiszk jaż sã rozrëczôł.

– Tatk mie rzekł, że òn jidze z prosãtama do lasa, a wiãcy jô nick nie wiém – rëczôł Zbiszk.

Wtim prawie wlôzł tatk.

– A dzeż të bél jidzony, prawie tej, jak më mielë jachac, a nick mie nie rzekł! – wrzeszcza nënka.

– Cëż të na mie szkalëjesz, jô doch Zbiszkòwi miôł rzekłé, że jô jidã pòmòc z prosãtama do Elasa, òn do mie prawie zwònił, że swinia jemù zaczã sã prosëc i òn so nie wiedzôł radë.

Za tidzén më znôwù sã rëchtowelë na basen. Tim razã nicht nie zazwònił i më rëszëlë do miasta.

Na szczescé tatk chùtkò nalôzł dlô se plac na tim basenie: dżakùzy. Nënka so fejn pliwa, më ze Zbiszkã zjéżdżelë na zjéżdżalniach, a tatk so sedzôł w bąbelkach jak kòt w smiotanie. Tej-sej òn szedł do saùnë, a tej nazôd do dżakùzy. Rôz bëła do nie nënka przëszłô, chwilã z nim sedza i so z nim pòwiôda.

– Widzôł të, jaczi fejn je ten basen? – òna sã pëta. – Jo, baro fejn.

– A widzôł të tam z bòkù, jaczi przemëslny wchód òni mają zrobioné do wòdë?

– Dwiérze? – zdzëwòwôł sã tatk.

– Dwiérze do wòdë? Të głëpiszu jeden, të! – zaczã sã smiôc nënka. – Nié dwiérze, a szeroczé trapë – rzekła nënka i szła dali płëwac.

– Tatkù, czemù wë nie chcece płëwac? - spëtôł sã Zbiszk.

– Robòtë jô móm doma dosc i na gòspòdarce téż – òdrzekł tatk. – W niedzelã jô so chcã përznã òdpòcząc. Co jinégò nënka. Òna te wiedno sedzy w tich papiorach abò w kòmpùtrze, ji sã przëdô taczi spòrt. – Tatkù, nama sã chce jesc. Kùpice nóm co do jedzeniô – jamrowôł Zbiszk.

– A co wa chceta?

– Jô chcã fritczi – rzekł Zbiszk.

– A jô hot doga.

Tatk zarô szedł z nama do baru, co bél téż na tim basenie, i kùpił dlô wszëtczich fritczi i hot dodżi, dlô nënczi téż. Zbiszk, jak sã bél òd nas dowiedzôł, że w winerkach wnet żódnégò miãsa ni ma i że hot dog to nie je niżóden pies, ani z òczama, ani òbdzarti ze skórë, swòjégò hot doga zjôdł. Kò nënka swòjégò nawet nie tknã. Tej më sã ze Zbiszkã wzãlë za ùszë ò te hot doga. Na òstatkù tatk nas zgòdzył:

– Dostnie gò ten, chto wëtrzimie dłëżi pòd wòdą. Tatk pòrechòwôł do trzech i më wskòczëlë pòd wòdã. A ledwò më wskòczëlë, jô widzã, że Zbiszk mô ju głowã z wòdë wëtkłé. Tak jô sã téż pòdniósł, a prawie tatk Zbiszka sã pëtôł:

– Czemù të tak flot wëtkł głowã z wòdë?

– Bò jô ni mògł òddëchac – òdrzekł Zbiszk.

– Në jo, to të môsz prôwdã, leno nënczënégò hot doga dostnie Mack.

Jak më przëjachelë nazôd dodóm, to ju bél wieczór. Na drëdżi dzén reno nënka znôwù ni mògła sã rëszac. Doktór ji rzekł, że dopiérkù basen nie je dlô ni dobri, bò zëmnô wòda na krziże szkòdzy. Tej tatk ji kùpił treningòwé kòło, to je taczé, co stoji doma, i nënka zaczã zajimac sã spòrtã doma. Tak nama jeżdżenié na basen sã skùnczyło. Do czasu.